

4. 7. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Podmínky k udělení licence ČNB pro poskytování úvěru dle novely zákona o poskytování spotřebitelského úvěru

Poslanecká sněmovna postoupila dne 16. 6. 2016 návrh novely zákona o spotřebitelských úvěrech Senátu ČR, která transponuje Směrnici 2014/17/EU o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení. Nepředpokládá se, že by tento návrh měl ve své současné podobě projít výraznými změnami, je tedy na místě se seznámit se změnami, které s sebou zákon přinese v momentě, kdy vstoupí do účinnosti.

Nová úprava se bude vztahovat na všechny typy úvěrů, půjček, odložených plateb a i tzv. „mikropůjček“, tedy půjček do 5 000 Kč. Mnozí z nás již dozajista slyšeli, že tato novelizace má být „bičem“ na drobné poskytovatele spotřebitelských úvěrů a jejím účelem je především zvýšená ochrana spotřebitele. Mění se pravidla penalizace při nedodržování termínu splácení. Penále za předčasně splacený úvěr bude zastropováno na 1 % doplácené jistiny a v případě, kdy se spotřebitel dostane do prodlení se splacením úvěru, bude moci věřitel účtovat smluvní pokutu, která nesmí přesáhnout 70% z výše jistiny, s tím, že tato částka nesmí přesáhnout 200 000 Kč. Nově budou poskytovatelé půjček také muset sdělit zájemcům celou řadu informací předtím, než dojde k samotnému poskytnutí úvěru a spory ze spotřebitelských úvěrů nebude nadále možné řešit skrze rozhodčí řízení. O důsledcích všech (a nejen) těchto změn včetně jejich kladů a záporů již bylo několikrát polemizováno i v médiích. Menší pozornost se ovšem věnuje otázce, kdo bude oprávněn poskytovat spotřebitelské půjčky a za jakých podmínek.

Dle znění novely zákona bude moci půjčky nadále poskytovat pouze osoba, která bude mít licenci - oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru od České národní banky, která nad těmito poskytovateli bude rovněž vykonávat dohled. Licence se bude udělovat na 5 let s tím, že se bude pravidelně obnovovat včasným uhrazením správního poplatku před uplynutím této lhůty. Stávající poskytovatelé si budou muset do šesti měsíců od nabytí účinnosti zákona podat žádost o udělení licence na ČNB, jinak jejich stávající oprávnění zaniká. Jaké ovšem budou základní podmínky, dle kterých bude ČNB licence udělovat a co vše je nutno k této žádosti doložit?

Dle znění novely zákona o spotřebitelských úvěrech ČNB udělí licenci žadateli, který:

- 1. je akciovou společností, evropskou společností, nebo společností s ručením omezeným. Žadatelem o licenci poskytovatele spotřebitelského úvěru tedy může být jen kapitálová

obchodní společnost, která má sídlo (i faktické) na území České republiky. Tuto skutečnost dokládá výpisem z OR ne starším než 3 měsíce.

- 2. splňuje požadavek důvěryhodnosti. Podmínku důvěryhodnosti musí splňovat i ovládající osoby žadatele, tedy členové správní rady, statutárního a dozorčího orgánu žadatele nebo jiného obdobného orgánu žadatele. Za důvěryhodnou se nepovažuje osoba, která má záznam v rejstříku trestů, či k jejichž majetku bylo v posledních 5 letech vydáno rozhodnutí o úpadku anebo která byla v posledních 5 letech členem statutárního nebo dozorčího orgánu nebo správní rady právnické osoby, jež se dostala do úpadku.
- 3. je odborně způsobilý. Nebankovní poskytovatelé jsou povinni zajistit odbornou způsobilost u členů statutárního orgánu či správní rady a dalších vázaných zástupců či zprostředkovatelů. Krom doložení všeobecné způsobilosti, což znamená dodat udělené maturitní vysvědčení, bude zapotřebí složit zkoušku o odborné způsobilosti u akreditované osoby. Ke složení této zkoušky se stanovuje lhůta 24 měsíců od účinnosti novely zákona, do té doby je možné prokazovat odborné znalosti čestným prohlášením.
- 4. má zřízenou dozorčí radu s pravomocemi obdobnými dozorčí radě akciové společnosti, je-li společností s ručením omezeným.
- 5. má základní kapitál alespoň 20 mil. Kč. Nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru je povinen po celou dobu své licencované existence udržovat vlastní kapitál alespoň ve výši odpovídající 5 % objemu poskytnutých a dosud nesplacených úvěrů. Poskytovatel tedy musí dodržovat kapitálovou přiměřenost ve výši 5%, což např. při vlastním kapitálu 20 mil. Kč znamená, že může poskytnout úvěry v maximální celkové výši 400 mil. Kč.
- 6. splňuje požadavky na výkon z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru a z hlediska dodržování povinností souvisejících s bojem proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Postupy a pravidla musí být přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a musí zajišťovat řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru. To v praxi znamená, že poskytovatel úvěru bude muset vytvořit závaznou sadu vnitřních předpisů nejlépe spolu s etickým kodexem, které budou závazné nejen pro jeho pracovníky, ale i jeho zprostředkovatele a vázané zástupce.
- 7. má plán obchodní činnosti v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů podložený reálnými ekonomickými propočty. Tento obchodní plán by měl obsahovat popis společnosti, jí poskytovaných služeb a hlavně komplexní analýzu trhu a předpověď ekonomických výsledků společnosti na 3 následující účetní období. Tento plán bude následně zhodnocen ČNB a bude jedním z hlavních podkladů pro udělení licence. Obchodní plán a předvídané hospodářské výsledky nesmějí být založeny na výnosech v podobě sankcí za nesplácení poskytnutých úvěrů.
- 8. má připravený návrh pravidel jednání se zájemci o uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru splňující požadavky stanovené novelou zákona, který ČNB doloží. Těmito požadavky jsou odborná péče, čestné, transparentní jednání a zohledňující práva a zájmy spotřebitele. Poskytovatel při komunikaci se spotřebitelem, včetně propagačního sdělení, nesmí používat nejasné, nepravdivé, zavádějící nebo klamavé informace. Jakým způsobem bude ČNB tento požadavek kontrolovat v tuto chvíli zcela jasné není. Pravděpodobně se bude opět přihlížet kromě faktického vystupování společnosti navenek i k etickému kodexu a interním předpisům společnosti.
- 9. má průhledný a nezávadný původ finančních zdrojů. Podmínku průhledného a nezávadného původu finančních zdrojů musí splňovat i ovládající osoba žadatele. Žadatel o licenci musí být schopen zdokumentovat a ČNB doložit legálnost původ počátečního kapitálu a finančních zdrojů, které slouží k poskytování úvěrů.

- 10. uvede v žádosti o udělení licence údaje, dle kterých je možno žadatele identifikovat v příslušném registru a k žádosti přiloží všechny potřebné přílohy, které dokládají výše uvedené skutečnosti.

Pomineme-li všechny další změny, které s sebou novela zákona přináší, je z výše uvedeného patrné, že nově zavedené zpřísnění podmínek bude znamenat velmi razantní zúžení okruhu osob oprávněných poskytovat spotřebitelské úvěry. V dnešní době je nesplňuje, kromě nejvyšších hráčů v oboru, takřka nikdo a stěží kdy splní, vezmeme-li v potaz jejich poměrně přísná kritéria. Skutečné dopady této novely, ať už kladné či záporné, ovšem pocítíme nejdříve za rok.

Mgr. Martin Souček

[Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.](#)

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice

Velké náměstí 1
500 03 Hradec Králové

Tel.: +420 466 310 691
Fax: +420 466 310 691
gsm: +420 724 794 986
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)